Dr Melissa McCullough
Y Cynghorydd Annibynnol ar Safonau Gweinidogol
Independent Adviser on Ministerial Standards

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Y Gwir Anrh Vaughan Gething
Cyn-Brif Weinidog Cymru

TRWY E-BOST

12 Mai 2026

Annwyl y Gwir Anrh Vaughan Gething

Diolch ichi am geisio fy nghyngor yn unol â Rheolau Penodiadau Busnes Llywodraeth Cymru ar gyfer cyn-Weinidogion (y "Rheolau") mewn perthynas â chymryd rhan mewn tair darlith wadd i annerch cymysgedd o fyfyrwyr a staff yng Ngholeg y Brenin Llundain, gan fyfyrio ar fywyd mewn swydd weinidogol.

Mae'r Rheolau yn bodoli i amddiffyn uniondeb y llywodraeth ac i ddiogelu hyder y cyhoedd mewn llywodraeth drwy sicrhau nad yw cyn-Weinidogion, ac nad ymddengys eu bod ychwaith, yn manteisio neu'n elwa'n amhriodol ar eu hamser yn eu swydd, neu'n trosglwyddo manteision o'r fath i eraill. Wrth ystyried eich cais, canolbwyntiaf felly ar a oes unrhyw risgiau yn deillio o'ch rôl flaenorol ac, os felly, sut y gellir ymdrin â'r rhain yn briodol.

Mae'r wybodaeth berthnasol a'm hystyriaeth o'ch cais wedi'u nodi yn yr Atodiad. Yn unol â'r canllawiau a gyhoeddwyd ynghylch y Rheolau, mae'r tri amod isod yn gymwys. Fodd bynnag, hoffwn dynnu eich sylw at yr amod cyntaf, sef yr amod mwyaf uniongyrchol berthnasol i'ch cais.

Yr Amodau Safonol:

1. **Yr amod gwybodaeth freintiedig** - Caniateir ichi fanteisio ar sgiliau a phrofiadau a gawsoch yn ystod eich cyfnod yn y swydd, fodd bynnag, ni chaniateir ichi fanteisio ar unrhyw wybodaeth freintiedig a gawsoch yn ystod eich cyfnod yn y swydd <u>ar unrhyw adeg</u>. Mae hon yn ddyletswydd barhaus ni waeth yr amser sydd wedi mynd heibio ers ichi adael y swydd.
2. **Yr amod lobïo** - Rhaid i unrhyw gyswllt â Llywodraeth Cymru, naill ai'n uniongyrchol neu'n anuniongyrchol, ddigwydd dim ond lle na ellid yn rhesymol ystyried ei fod yn lobïo. Mae hyn yn gymwys am gyfnod o ddwy flynedd wedi eich diwrnod olaf yn y swydd.

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

BUDDSODDWYR MEWN POBL | INVESTORS IN PEOPLE

Parc Cathays • Cathays Park
Caerdydd • Cardiff
CF10 3NQ

Independentadviserwales@gov.wales
Gwefan • website: www.llyw.cymru
www.gov.wales

3. **Yr amod contractau a cheisiadau** - Ni chaniateir ichi weithio ar unrhyw geisiadau i sicrhau cyllid neu gontractau'r llywodraeth neu ddarparu cyngor ar geisiadau o'r fath. Mae hyn yn gymwys am gyfnod o ddwy flynedd wedi eich diwrnod olaf yn y swydd.

Gofynnaf hefyd ichi nodi'r canlynol:

- Nid yw'r cyngor hwn yn gyfystyr â chymeradwyo eich ymwneud yn ystod y darlithoedd gwadd hyn. Mae'n gyfyngedig i gymhwyso'r Rheolau a sut y caiff unrhyw risgiau sy'n deillio o'ch rôl weinidogol flaenorol eu rheoli.

- Dim ond o ran eich rôl flaenorol yn y llywodraeth y mae'r cyngor hwn yn ymwneud â hi. Nid yw'n ymestyn i, nac yn disodli, unrhyw reolau a roddir ar waith gan gyrff eraill, gan gynnwys Comisiwn y Senedd, mewn perthynas â'ch rôl flaenorol fel Aelod. Eich cyfrifoldeb personol chi yw sicrhau eich bod yn deall ac yn cydymffurfio ag unrhyw reolau a gofynion rheoleiddiol eraill sy'n gymwys ochr yn ochr â'r cyngor hwn.

- Yn y cyd-destun hwn, ystyr "gwybodaeth freintiedig" yw gwybodaeth y cawsoch fynediad ati yn rhinwedd eich gwahanol rolau gweinidogol ac nad yw ar gael i'r cyhoedd. Efallai y byddwch hefyd yn parhau i fod ynghlwm wrth rwymedigaethau cyfrinachedd eraill, gan gynnwys y rhai o dan y Ddeddf Cyfrinachau Swyddogol, y Cod Gweinidogol, neu ofynion tebyg.

- Fel y nodir yn y Rheolau, mae'r cyfyngiad lobïo yn atal cyn-Weinidogion rhag cyfathrebu â'r llywodraeth (gan gynnwys Gweinidogion, gweision sifil, cynghorwyr arbennig, a deiliaid swyddi cyhoeddus eraill), lle bynnag y mae'r cyfathrebu hwnnw'n digwydd, i geisio dylanwadu ar benderfyniad, polisi, neu ddyfarnu contract neu grant y llywodraeth mewn perthynas â'u buddiannau eu hunain neu fuddiannau y sefydliad y maent yn gysylltiedig ag ef.

- Er nad yw'n amod o dan y Rheolau Penodiadau Busnes, dylid rhoi sylw i'r egwyddorion a nodir yn Adroddiad Radcliffe 1976 (Gorchymyn 6386). Er nad yw'r gyfres o ddarlithoedd gwadd gyfystyr â chofiant, dylid parhau i fod yn ofalus i beidio â rhannu gwybodaeth a allai fod yn niweidiol i'r cysylltiadau cyfrinachol rhwng Gweinidogion, neu rhwng Gweinidogion a swyddogion.

Mae'r cyngor hwn yn ymwneud yn benodol â'r tair darlith wadd y byddwch yn cymryd rhan ynddynt. Gan fod y Rheolau yn gymwys am gyfnod o ddwy flynedd wedi ichi adael eich swydd, mae'n ofynnol ichi roi gwybod i'm hysgrifenyddiaeth am unrhyw ddigwyddiadau siarad pellach ac am unrhyw newid os daw'r trefniant o fod yn ddarlithydd gwadd yn drefniant mwy ffurfiol neu os daw yn ffynhonnell o gyflogaeth barhaus, gan gynnwys os telir tâl cadw, ar unrhyw adeg hyd at 6 Awst 2026, sy'n nodi diwedd y cyfnod hwnnw.

Yn gywir,

Dr Melissa McCullough
Y Cynghorydd Annibynnol ar Safonau Gweinidogol / Independent Adviser on Ministerial Standards

Atodiad – Asesiad o'r wybodaeth berthnasol ac ystyriaeth o'r risgiau

Y Rôl

1. Gwnaethoch gyflwyno cais Lefel 1 mewn perthynas â chymryd rhan mewn tair darlith wadd i annerch cymysgedd o fyfyrwyr a staff yng Ngholeg y Brenin Llundain, gan fyfyrio ar fywyd mewn swydd weinidogol. Nid cynnig o gyflogaeth yw hwn, ond rhoddir cydnabyddiaeth ariannol.

Asesiad

2. Fel y cydnabyddir yn y Rheolau Penodiadau Busnes, mae galluogi cyn-Weinidogion i symud i fusnes neu feysydd eraill o fywyd cyhoeddus, gan gynnwys dechrau gyrfa newydd neu ailafael mewn gyrfa flaenorol, er budd y cyhoedd. Mae'r un mor bwysig, pan fydd cyn-Weinidog yn derbyn unrhyw benodiad neu gyflogaeth, nad oes unrhyw bryderon am eu priodoldeb.

3. Wrth asesu'r cais, cymhwyswyd y profion priodoldeb allweddol. Daethpwyd i'r casgliad nad yw'r trefniant yn gyfystyr â phenodiad neu gyflogaeth ac na ellid ei ystyried yn rhesymol fel gwobr am ffafrau yn y gorffennol, a hynny o ystyried bod y sefydliad yn gweithredu o fewn maes polisi nad yw wedi'i ddatganoli. Nid oes unrhyw risg o fantais annheg gan nad oes perthynas barhaus â chyflogwr ac mae'r darlithoedd gwadd wedi'u cyfyngu i rannu myfyrdodau cyffredinol, ac nid gwybodaeth o natur gyfyngedig. Er y gellir rhag-weld y gall cyn-Brif Weinidog gael ei wahodd i siarad am ei gyfnod yn y swydd, eir i'r afael ag unrhyw bryderon sy'n weddill ynglŷn â phriodoldeb drwy amodau priodol a amlinellir yn fy llythyr cyngor.

Ystyriaeth o'r risgiau

4. Ni nodwyd unrhyw sail yn ymwneud â phryder cyhoeddus mewn perthynas â'r materion sydd wedi'u cynnwys yn y cais hwn. Os daw'r trefniant o fod yn ddarlithydd gwadd yn drefniant mwy ffurfiol neu os daw yn ffynhonnell o gyflogaeth barhaus, gan gynnwys os telir unrhyw dâl cadw, dylid cyflwyno cais pellach. Mae'r gofyniad hwn yn gymwys hyd at 6 Awst 2026, sef diwedd y cyfnod o ddwy flynedd.

Dr Melissa McCullough
12 Mai 2026